

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cenas: Za celo leto 24 K, za pol leta 12 kron, za četrt leta 6 K, za 1 mesec 2 kroni. Posamezna številka stane 30 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnine po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravljalstvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Schillerjeva cesta št. 3. Oglasi se računajo po uporabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 18 v, za večkrat popust. Mali oglasi stanejo pri enkratni objavi 3 K. — Vprašanjem glede inseratov i. dr. je treba priložiti za odgovor dopisnico ali znamko. — Rokopisi se ne vračajo. — Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER

Dr. V. Kukovec:

Vprašanje avstrijske denarne veljave.

(Dalje.)

Sanacija (rešilno postopanje).

Zmanjšanje denarne veljave bode v zvezi seveda z nekaterimi posebno žalostnimi prikaznimi, katerih ne moremo kratkomalo usodi prepustiti. Velja to tudi za razne javne korporacije (penzijske zaklade, bolniške blagajne, hranilnice itd.) in menda sploh za nekatere zavode, ki bodo pri tej zmešnjavi trpeli. Država ne bode smela pripustiti, da bi ti zavodi propali, ker njim nasproti ima moralno obveznost in so s vzdrževanjem javno - pravnih korporacij spojeni veliki državni interesi, kakor je tudi na korist celega narodnega gospodarstva, da se ohrani število vseh denarnih zavodov neskrajšano. Toda plačati nominalno vrednost (vrednost, kakor jo izražajo številke na posameznem denarju), vračati zgubljeno ni mogoče, ampak edino mogoče je z reševalnim postopanjem sanirati ali ozdravljati pojedince, korporacije in zavode in padlim pomagati, da se zopet dvignejo in začnejo novo življenje.

Za tako obsežno sanacijo bode treba ustvariti velik zaklad. Toda odkod naj se vzame za to denar? To so daljna vprašanja, ki ne spadajo v okvir te razprave. Toda če se bavimo s tem vprašanjem, baviti se moramo tudi z nadaljnjim ugovorom zoper zakonito zmanjšanje denarne veljave, ki se glasi: Kako pride pošteni in nedolžni človek do tega, da zgubi svoj denar, da pa nič ne zgubi previdni in zviti mož, ki je vnaprej preračunal, kaj se bode zgodilo, ter si je za odušni denar nakupil hiš in blaga? Zmanjšanje denarne veljave je vrvice, s katero so zvezana vsa gospodarska vprašanja. Če se za to vrvice potegne, premaknejo se vsa ta vprašanja in zahtevajo svojo rešitev.

Za koliko se naj zniža denarna veljava zakonitim putem?

To je pač glavno vprašanje. Katere narodno-gospodarske in finančno-politične razloge je treba tu vzeti za podlago, da bode razmerje soglašalo s stanjem našega gospodarskega življenja, in da pripeljemo naše javno življenje brez prehudih potresov iz sedanjega nevarnega položaja.

Iz zgodovine vidimo, da je bila največja devaluacija (znižanje denarne veljave) avstrijska devaluacija leta 1811. Takrat se je vzel za podlago zakonitega zmanjšanja denarne veljave kurz papirnatega denarja v tem času, ki je znašal 818 do 819 goldinarjev papirja za 100 goldinarjev kovanega denarja. Ta kurz se je nekako na spodaj zaočkrožil na 500 goldinarjev proti 100 goldinarjem in se je izvedla zakonita devaluacija na 1/5. Devaluacija toraj ni bila v popolnem soglasju s kurzom, ker bi se v razmerju istega bila morala izvršiti v resnici na 1/8.

Te zakonite devaluacije iz leta 1811. pa ne moremo sprejeti za podlago za današnje zmanjšanje denarne veljave, kajti krona danes nima nikakega kurza. Prisiljeni kurzi so samo izraz državne moči in ne finančnega in gospodarskega položaja in mi imamo danes prisilen

kurz. Ona četrtnina milijarde zlata pri avstro-ogerski banki je le kapljica v morju. To ni nikako pokritje za 46 milijard papirnatega denarja; kajti to kritje bi ne znašalo niti 1%. Tudi o ažiju zlata se pri nas ne more govoriti. Preostalo bi nam toraj samo eno: določiti kupno vrednost papirnatega denarja iz cene, ki se v resnici plačuje za blago in za službe (delo).

Pravijo, da bi taka podlaga bila praktična, toda pravi se tudi, da je nemogoče, najti pri veliki raznovrstnosti cen v raznih krajih povprečno ceno. Podatki statistike v tem oziru tudi niso zanesljivi. Koliko se je že grešilo na podlagi statistike!

(Dalje prihodnjič.)

POLITIČNE VESTI.

Priznanje Švice. Zvezni svet švicarski je pozdravil ujedinjenje SHS in priznal kraljestvo Srbov Hrvatov in Slovencev.

Deputacija prekmurških Slovencev je odpotovala iz Ljubljane v Beograd, da vladi zagotovi neomajno zvestobo jugoslovanski kraljevini in zaprosi, naj jugoslovanske čete čimprej rešijo Prekmurje madžarskega suženjstva.

Iz demokratskega kluba. Dne 5. tm. je imel sejo klubov aprovizacijski odsek. Slovenski člani so odločno poudarili potrebo dovoza živeža za Slovenijo. Osnova: se je poseben odsek za slovenske zadeve. Predsednik mu je dr. Novak, tajnik prof. Voglar.

Demokratski klub je 6. tm. posredoval pri min. preds. Protiču ter mu sporočil svoj sklep, da se ima agrarna reforma takoj izvesti.

Boj za Dalmacijo — končan? Zaderski „Narodni List“ priobčuje pismo iz Pariza, v katerem čitamo: Tožba je dobljena in sicer brezprizivno. Odločitev je padla v dveurnem pogovoru med Wilsonom in Orlandom. Vem iz najkompetentnejše strani, da je Orlando opustil Dalmacijo popolnoma in Reko deloma. Po Wilsonovem povratku se zadeva končno reši. Italijani v Dalmaciji dobe jako obsežne koncesije. Neki italijanski časnikar, s katerim sem govoril, je dejal: To je najboljša rešitev in v Italiji bodo vsi zadovoljni, tudi oni, ki sedaj še toliko ropočejo. Na vprašanje, zakaj se politiki in časniki še vedno ogrevajo za Dalmacijo, je odgovoril: To so zadnje priske, treba se je umakniti častno in zato fingirati boj.

Laški izbruh proti nam. — Amerika stavi Italiji ultimatum. — Vprašanje naših zapadnih mej bo kmalu rešeno. Iz Ženeve poročajo 8. tm.: Laško časopisje bruha ogenj in žveplo proti Jugoslaviji. Psuje regenta Aleksandra zaradi njegovega govora v Toulonu, kjer je izjavil, da obali Adrije ne bomo pustili Lahom. Zahteva, da se odstranijo s konference Slovenci in Hrvati, češ da so nasprotniki entente. Posebno ruje proti slovenskemu delegatu dr. Žolgerju. — Združene Države Severne Amerike so potom svojih zastopnikov v Parizu v pismeni noti, ki nosi značaj ultimata, zahtevali od Italije, naj takoj odpre mejo z Jugoslavijo za izvoz živil v Jugoslavijo in Češko, ker bo sicer Amerika takoj prenehala dobavljati živila za

Italijo. Zahtevajo tudi, da takoj preneha pomorska blokada Italije proti Jugoslaviji. — Kakor pišejo francoski in laški listi, pride italijansko-jugoslovanski spor ter odločitev glede mej na zapadu že te dni v razpravo pred »dotorom desetorice«.

Dr. Žolger pri maršalu Fochu. Iz Pariza poročajo, da je maršal Foch sprejel slovenskega delegata dr. Žolgerja na daljši razgovor. Razpravljala sta predvsem o koroškem vprašanju ter se je dal maršal podrobno informirati.

Obsodba Lahov. „Odbor desetorice“ na pariški konferenci je obsodil postopanje Lahov v zadevi takozvanih ljubljanskih dogodkov ter je zahteval, da Lahi meje napram Jugoslaviji v interesu prehrane zopet odpro.

Laški apetit. V Italiji je izšla knjiga znanega laškega nacionalca Sinonija, v kateri zahteva, da mora Švica odstopiti Italiji kanton Craubünden in Tessin. Razen tega hočejo Lahi celo severno Tirolsko in Predarelsko.

V nemško-avstrijski narodni skupščini je izvoljen za predsednika soc. dem. Seitz, za prvega podpredsednika kršč. socialist prelat Hauser.

Celo Madžarsko zasede — kakor poročajo iz Beograda — francoska armada, da vzpostavi red in mir.

Rusija mobilizira? Angleški list »Times« poroča, da je sovjetska vlada odredila splošno mobilizacijo vseh moških do 47. leta ter častnikov do 55. leta. Proti komu?

Nove volitve v italijanski državni zbor se vrše 6. junija.

IZ KOROTANA.

Nevarnost na severni meji? Dopisnik „Jugoslavije“ poroča dne 9. tm., da so se Nemci na Koroškem pripravili na napad na našo koroško fronto. Pomagati jim nameravajo tudi Tirolci. Upamo, da so naše vojaške oblasti vse potrebno ukrenile.

Zopetno kršenje premirja. Pri Borovljah so Nemci 8. t. m. prekorčili nevtralni pas in napadli naše predstraže pri Sv. Marjeti. S protinapadom smo jih odbili do Kočuhe.

MARIBORSKE NOVICE

Nove slovenske trgovine. V Grajski ulici 16 je otvoril Slovenec Vladimir Pavšek trgovino mešanega blaga. Imamo zdaj dve slov. posojilnici in hranilnici, slov. banko, slov. gostilne, slov. kavarne, slov. mesarja, slov. trgovine vseh strok, urarja, brivce itd. Manjka le še odločno naroden manufakturst in železninar. Nemcem torej ni več treba nositi denarja!

Žensko učiteljske (nemško) ostane zaprto, ker potreba nemških učiteljic ni več podana in s tem odpade tudi potreba zavoda.

Maribor. Za ravnatelja mestnega pogrebnege zavoda je imenovan g. Emil Gerbac. — Nemškutarji v Krčevini še vedno pobirajo podpise proti Jugoslaviji, tako trgovec Stoff, ki živi izključno od slovenskih žaljev, ter nadsprevodnik Alojz Heber, ki je bil celo »bolan«, da je lahko letal od hiše do hiše in hujskal. — Na posledicah nemških demonstracij dne 27. jan. je umrl v tukajšnji bolnišnici uslužbenec J. Ž. Franc Walcher. —

Sestanek starejšim akad. tehn. društva »Triglav« je 5. t. m. v Mariboru.

V zbirki za »žrtve« nemških demonstracij z dne 27. jan. opazimo med darovalci, ki jih objavlja „Marburger Zeitung“ dne 6. tm., tudi razna slovenska imena, kakor: R. Novak, Kaučič in Vinko Kralj. Res zanimivo, kako smo še globoko v nezavednosti!

CELJSKE NOVICE.

Ob pogrebu nemške gimnazije v Celju. Od dne 8. tm. naprej ni več nemške gimnazije v Celju, ker je — kakor smo že poročali — višji šolski svet v Ljubljani sklenil, da se nemške paralele na državni gimnaziji v Celju vsled premalega števila učencev razpuste. Graška „Tagespost“ z dne 6. tm. javka: „S tem je celjske Nemce zadel trd udarec. Otroci iz Celja bodo odslej mogli študirati le z velikimi gmotnimi žrtvami staršev (kakor doslej in odslej otroci naših ljudi izven Celja! Op. ur.) Upati pa treba, da se viharno valovje pozneje poleže in da se bo tudi narodnemu nasprotniku (!) dala priložnost za kulturna vzgojna sredstva“. — Torej to strunico ste sedaj napeli? Ko smo pa mi upravičeno (ker smo imeli stotine svojih dijakov!) prosili skozi desetletja za lastno gimnazijo, pa ste nas v odgovor zasmehovali in psovali, češ le učite se nemški, če hočete priti v državne službe. In mi pravimo: „Narodnemu nasprotniku“ ne damo ničesar, lojalnemu nemškemu sodržavljanu pa tudi v bodoče, kolikor mu po pravici gre. Le učite se slovensko, če hočete v naši državi službe imeti. Ali niste čitali, da bodo morala tudi vsa privatna podjetja slovensko uradovati? Če pa hočete vzgojo v nemškem jeziku za službe v Nemški Avstriji, pa imate tam dovolj zavodov v to svrhu! Da bomo pa dali vzgajati v nemških zavodih na naših tleh mladino od ljudi, ki imajo pri nas samo še ulogo špijonaže in se še povrh norčujejo iz naše dobrosrčnosti, — res, na glavo bi morali pasti! — G. V., slovenski župan največje občine severno od Drave na Koroškem, je moral tudi zbežati pred nemškimi tolovaji. Te dni dobi obvestilo, da so njegovega sina s celovške gimnazije kratkomalo vrgli na cesto. Piše svoji ženi, naj pripelje dečka v Ljubljano, da tam nadaljuje študije. Namesto žene in sina pa prejme župan pismo, da koroška nemška oblast ne da potrebnega potnega lista. No, gospodje pri „Deutsche Wacht“, morda pa najdete tu snov za opevanje nemške pravičnosti. Pripomnimo, da je na celovski gimnaziji bilo število slovenskih koroških dijakov že od nekdanj stalno večje nego število nemških učencev iz naše države na gimnaziji v Celju. Ali se bo morda „D. W.“ ali „Tagespost“ potegnili za ustanovitev slovenskih paralel na tej gimnaziji? Potrpimo, morda to doživimo!

Iz Celja. (Posnemanja in hvale vredno.) Stražna stotnija Celjskega pešpolka v Celju deluje res vse hvale vredno. Moštvo se ne izobražuje samo v vojaškem smislu, temveč se vrše dnevno predavanje o naši, srbski in hrvaški zgodovini, o sedajni politiki, o lepem vedenju itd. itd. Kot sem čul, se je dosegel že lep uspeh. Stotnija je naročena na 10 istisov »Nove dobe«, 5 iztisov »Slovenskega Naroda«, 5 iztisov

»Slovenca«, 5 iztisov »Straže«, 5 »Slovenskega gospodarja«, 2 iztisa »Jugoslavije« in 2 iztisa »Kurenta«. Nadalje so časniki, podčastniki in moštvo omenjene stotnije že jako lepe svote v dobrodelne namene darovali kot naprimer: Za srbsko siročad 540 kron, za ranjene in bolne vojake v nadomestni bolnici v Celju, da si naročijo slovenske časopise, 120 kron, za spomenik na Koroškem padlih vojakov Celjskega pešpolka 740 kron. — Kot se govori, se urejuje soba, v kateri se otvori stotnijska čitalnica, v kateri se bode gojilo tudi petje, godba, domače igre, predavanja itd. Za knjige in časopise se je pri imenovani stotnji že nabrala lepa svota: 250 kron. Človek, ki je v stari Avstriji okušal sladkosti vojaškega življenja, se mora nad tem lepim činom nad vse razveseliti, ker je prepričan, da se ne bode naša mladina pri vojaki kot nekaj okuževala, temveč izobraževala. Kaj pa drugi slovenski polki, bataljoni in stotnije? Se že povsod za izobrazbo našega vojaštva poskrbelo? Poveljniku omenjene stotnije gre pač javna zahvala.

»V dolini.« To lepo dramo iz španskega ljudskega življenja, polno tragike, so nam v soboto in v nedeljo obekrat pred polno dvorano mestnega gledališča, ki grozi vedno bolj biti premajhna za naše prireditve! — pred očili vrli člani — diletanti našega dramatičnega društva. Brez laskanja moramo reči, da so bili tokrat vsi igralci v polni meri na svojem mestu in bi bili res v zadregi pri vprašanju, komu naj damo prvenstvo. Igralci so se z vse hvale vredno vnemo vglobili v svoje vloge, le proti koncu so nekateri prizori pri čakaniu in oziranju na sulerja nekoliko trpeli. V ostalem pa je bila podana drama v celoti tako plastično-realistično, da bi tudi pravi, rutinirani igralci težko kaj boljšega iz nje ustvarili. Naše vrle diletante bi si želeli kmalu zopet na odru. — občinstvo je bilo oba večera s predstavo izredno zadovoljeno ter samo pričakuje, da bo naše dram. društvo skrbelo za to, da se mestno gledališče, kolikor največ možno, posveti samo gledališkim predstavam.

Dramatično društvo v Celju opozarja, naj se vsi računi, tihoči se društva, predložijo tekom 48 ur po vsakokratni predstavi društvenemu blagajniku g. Mirku Megliču v Posojilnici v izplačilo. — Odbor.

Na koncertu celjskega pevskega društva v soboto 15. in nedeljo 16. tm. sodelujeta tudi na glasbenem polju dobro znani umetnici sopranistka ga. Pavla Lovšetova iz Novega mesta ter pianistka gdč. Dana Koblerjeva iz Ljubljane.

V zadevi tatvine na celjskem kolodvoru, o kateri smo zadnjič poročali, je preiskava dozdej dognala toliko, da je danes že brezdvomno, da je tat osumljeni in v zapor djani S., brat okradene.

Zasačeni vohun. Te dni je tukajšnja policija zasačila nekega vojaka, ki se je v celjski javni hiši, razveseljeval ter plačeval osobju te hiše na način, kakor da je milijonar. Naročil si je v hišo celo cigansko godbo in vse se je po nebeško radovalo. Policija pa je moža aretirala in dognala, da je opravičen sum, da vohuni za tujo, nam neprijateljsko državo. Oddan je bil vojaškemu poveljstvu v Mariboru v nadaljno postopanje. Dognalo se je, da je mož, ki je danes četovodja in je bil nekaj nadporočnik, poneveril v Mariboru tudi večjo svoto denarja.

Nemškutar Slovincu še vode nevoščljiv. Znani nemškutar na Ljubljanski cesti kovač Gregl v svoji nemškotacionalni nadutosti svojim slovenskim strankam v hiši iz nevoščljivosti zapira vodo iz mestnega vodovoda. Da ga ni

sram! Z možem se bomo morali obširnejše pečati.

»Opazovalec iz cinkarne« vidi v »Napreju«, kako trava raste. Za zaupni shod NSZ se je baje agitiralo z obljubami pijače, cigar itd. Samo tega ni slišal opazovalec, da se je vsakemu obiskovalcu obljubila povrh še zlata ura, vsled tega njegovo netočno poročilo v tej smeri popravljamo.

Posestnikom zlatih in srebrnih hrabrostnih svetinj. Mestni urad v Celju nam piše: Ker se namerava z ozirom na spremenjene ustavne razmere spremeniti doklade posestnikov zlatih in srebrnih hrabrostnih svetinj v enkratne odpravnine, se vse v Celju stanujoče posestnike svetinj pozivlja, naj prijavijo svoje zahteve pri mestnem uradu. Za te prijave je določen rok do 15. marca t. l. Priložiti je kot dokaz dotično legitimacijo.

Preuredba celjskega prehranjevalnega okoliša. Mestni urad v Celju sporoča: Deželna vlada, oddelek za prehrano, je »odobrila« zmanjšanje tukajšnjega prehranjevalnega okraja. S 15. sušcem t. l. preneha mestni aproviacijski okraj v sedanjem obsegu, od 16. marca t. l. so vse okoliške občine pridružene v prehranjevalnem pogledu gospodarskemu uradu okrajnega glavarstva, izvzemši občino okolico Celje ki tvori z mestom en prehranjevalni okraj, podrejen mestnemu magistratu celjskemu. Vse ostale občine dobivajo odslej vsa živila in ostale domače potreščine izključno le pri gospodarskem uradu okrajnega glavarstva.

Državnim uslužbencem v Celju in okolici — vseh kategorij — bi predlagali v premislek, bi li ne bilo umestno prirediti družaben večer v svrhu medsebojnega osebnega spoznanja. Kakor s stanovskega, bi bil morda tudi s splošno državnega stališča tak sestanek zelo potreben.

Iz celjske okolice. (Slika naše zavednosti). Piše se nam: Poznam ženo, ki se je ponašala, da je celo njena 3-letna hčerka podpisala deklaracijo, ko pa se je pričela šola, je dala tretjega izmed 4 otrok vpisati v nemško šolo, dasi sama ne zne nič nemško, njen mož pa je v službi dižave SHS.

Iz Celja nam pišejo: Pri tukajšnji sodnji ie v službi oficijal Prelog, gotovo pristen Nemeč od Ljutomera. Njegova žena govori okrog, da so njenega moža prosili, naj ostane pri nas v službi, ker je hotel v Nemško Avstrijo. Njemu pa da je itak vseeno, samo da plačo vleče. Te dni je čula, da ga hočejo premestiti na Kranjsko, pa je dejala: „ich werde nicht meine deutsche Seele nach Krain tragen“ (ne bom svoje nemške duše na Kranjsko nesla), ter da pojde rajše v Gradec ali Ljubno. Otroci so seveda nemško vzgojeni, dasi je tudi ona Poljčan doma in njena duša, ko je še služila v trafikki v Narodnem Domu, še ni bila tako nemška. — Res ne vemo, zakaj se take ljudi naravnost po sili drži v naši službi. Če čistimo drugod, pa izčistimo še tu! Ven z nemškutarstvo ljuliko!

V narodni rog ne bodo več trobili celjski železničarji, ker so vsi organizirani v mednarodni socialni demokraciji, tako pišejo v »Napreju«. Tega zatrdila nismo rabili, zakaj v narodni rog pač večina naših železničarjev ni nikdar trobila, nasprotno bila je narodno zelo mlačna. »Mednarodnost« je žal vedno umevala tako, da je bila bolj nemškega ko slovenskega duha. To so kazale in še kažejo skoro vse njene prireditve. Žalostno — pa resnično! Komur je ljubša tuja beseda nego ona, katero ga je mati učila, ki bi morala biti vsakomur najdražje bitje na sveiu, ta pač ni »mednarodna« v pravem pomenu besede.

Bivši Narodni Straži v Celju še do danes niso vse osebe, ki so sprejele od nje kako vojaško opremo, slednje vrnile. Prizadete opozarjam tem potom poslednjič, naj prinesejo vso še nevrnjeno opremo 12. ali 13. marca med 2. in 3. uro popoldan v Čitalnico v Narodnem domu.

Kdor se temu pozivu ne odzove, bodisi z opremo samo bodisi s potrdilom, da jo je že kakemu drugemu poklicanemu mestu izročil, se bo proti njemu policijsko oz. kazensko-sodno postopalo. — Dr. Ogrizek, bivši tajnik.

DNEVNE NOVICE.

Javne ali tolerančne hiše na Slovenskem — odpravljene. Deželna vlada za Slovenijo je v seji 7. tm. soglasno sklenila, da se odpravijo na slovenskem ozemlju vse javne ali tolerančne hiše, torej v Ljubljani, Celju, Mariboru in Ptujju.

Iz šolske službe. Odslovljeni so iz službe SHS: učitelja Ahorner in Schiestl v Slov. Bistrici, učiteljice Leop. Novak, St. Aub, Salvador, Lercher in Fekonja istotam. — Na okoliški deški šoli v Celju sta nameščena kot učitelja Ciril Pregej (doslej v Ljubecni) in Fr. Srebrnič (doslej v Zabukovju). — Na meščanski šoli v Žalcu je imenovan začasno za strokovnega učitelja Fr. Pristovšek.

Begunske sirote s Primorskega. Poverjeništvu za socialno skrbstvo naznanja vsem onim, ki so se zadnja dva meseca priglasili, da sprejmejo begunske sirote, sledeče: Vrnitev begunskih sirot iz Brucka v domovino se je nekoliko zavlekla, zato ni moglo poverjeništvu ustreči prošnjam priglašanih družin v tistem roku, kakor je prvotno nameravalo. Sedaj so sirote že v domovini in sicer v taborišču v Strnišču pri Ptujju. Kakor hitro bodo sirote zdravniško preiskane, dobe priglašenci otroke, in sicer v prvi vrsti oni, ki so izjavili, da vzamejo sirote za svoje. Vsaki posamezni družini bo sporočilo poverjeništvu, kdaj in kje dobi otroka.

Nova deželna vlada v Ljubljani je sestavljena sledeče: Dr. Janko Brejc, predsednik; dr. Gregor Žerjav, podpredsednik; poverjeniki: za notranje zadeve Gustav Golja, za nauk in bogočastje dr. K. Verstovšek, za pravosodje dr. Vl. Ravnihar, za nar. gospodarstvo Anton Kristan, za socialno skrbstvo Albin Prepeluh.

Uradna zdravniška mesta pri okr. glavarstvih v Celju, Mariboru, Slovenjgradcu in Brežicah so razpisana.

Omejen železniški promet. Od 6. marca naprej sta izpadla na progi Južne železnice Dunaj—Ljubljana nočna osebna vlaka 31 in 34, Gradec—Maribor vlaka 41 in 46. Torej so ostali le dnevni vlaki, kar bo osebni promet jako oviralo. Pravijo, da je to nastalo vsled pomanjkanja premoga v nemški Avstriji. A mi Jugoslovani upamo, da nam bo železniška uprava vsaj ojačila garniture sedanjih vlakov, sicer bo vsako potovanje zvezano z izrednimi nevarnostmi.

Zakon o državljanstvu SHS. Vlada bo predložila narodnemu predstavništvu tudi načrt zakona za državljanstvo SHS. Državljanstvo bo se priznalo vsakomur, ki je rojen na ozemlju SHS in živi na tem ozemlju.

Potovanje v Nemčijo. Nemško poslaništvo na Dunaju je sporočilo, da more le oni prekoračiti državno mejo Nemčije, ki ima naslednje listine: 1. potni list, ki ne sme biti starejši kot eno leto; 2. dovoljenje iz onega kraja v Nemčiji, kjer je dotičnik pred vojno delal, da se sme naseliti v Nemčiji; 3. izkaz, da dobi v resnici službo rudarja v dotičnem kraju v Nemčiji. Brez teh izkazov obmejne oblasti v Nemčiji nikogar ne puste čez mejo in to radi težkoč v prehrani in prometu.

Prvi poštni aeroplan je priplul 9. tm. iz Beograda v Ljubljano. Pripehljal je pošto.

Begunci, ki so morali vsled pritiska laških oblasti zapustiti po okupaciji svoje kraje, naj prijavijo takoj svoje sedanje naslove, dan, ko so morali oditi, in vzrok bega, pisarni za zasedeno ozemlje v Ljubljani, Dunajska cesta 31.

Vojaki in častniki iz po Italijanih zasedenega ozemlja naj prijavijo takoj svoje sedanje naslove pisarni za zasedeno ozemlje v Ljubljani (Dunajska cesta 31). V prijavi naj natančno navedejo dan, ko so vstopili v jugoslovansko armado in v slučaju, da so begunci, naj navedejo vzrok, radi katerega so morali zapustiti svoje stalno bivališče.

Pisma v Ameriko. Poročajo iz Basla: Cenzura za pisma v Švico je odpravljena, ter lahko sedaj naši rejaki Jugoslavije svojcem v Ameriki brez ovir pišejo. Pisma naj se zaprto (ako mogoče, v rekomandiranih ali ekspresnih pismih!) pošiljajo na našega rojaka gospoda Albina Kunca, Basel, Centralbahstrasse 21, Schweiz. Vsakemu pismu je priložiti za poštino in stroške K 4.— (štiri) v bankovcih ter natančen naslov naslovnika v Ameriki. Pisma pridejo gotovo in hitro v roke naslovnika. Na drug način ni sedaj mogoče odposlati pisem v Ameriko.

IZ JUGOSLOVANSKE DEMOKRATSKE STRANKE.

V Gotovljah se je vršil v nedeljo 9. tm. lepo obiskan shod JDS pod predsedstvom g. Miha Jošta. O političnem položaju in o raznih dnevnih ter gospodarskih vprašanjih je razpravljal g. dr. E. Kalan. — Ustanovila se je krajevna organizacija JDS za občino Gotovlje. Predsednik je g. Miha Jošt.

NARODNO-SOCIJALNA ZVEZA.

N. S. Z. podružnica Celje ustanovi svoj lasten pevski in tamburaški zbor, Vabijo se prijatelji, da se posvetovanja v torek dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v Nar. domu gotovo udeležijo, ker se bo takoj pričelo s poučevanjem. Lokal in čas se določi sporazumno na sestanku.

OBRT, TRGOVINA IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Sajenje tobaka — prepovedano. Olajšave glede sajenja tobaka so veljale samo za leto 1918. Finančno okr. ravnateljstvo v Mariboru razglašja, da se bo letos proti vsakomur, ki bi poskusil gojiti tobačne rastline, strogo postopalo; tobačne rastline se bodo izruvale in uničile, storilec pa kaznoval z globo v izmeri polovične do dvakratne potrošnine, ki bi odgovarjala enaki množini tobačnega listja. Pri tem se vpoštevajo tudi korenine.

Petrolejska industrija v Galiciji se zopet razvija. Nabralo se je že toliko petroleja, da ga bodo lahko izvažali v Čehoslovaško, Jugoslavijo, Madžarsko in Avstrijo.

Gospodarsko enketo veščakov industrijske, trgovske in pravoslovnestroke iz Bosne, Hrvatske, Slovenije, Dalmacije in Vojvodine v svrhu dogovora za izvedbo novih trgovskih zakonov skliče trgovsko ministerstvo.

H klasifikaciji konj morajo priti letos izjemoma tudi vsi garjevi konji, če tudi bi bili po uradnih živinozdravniških kontumacirani.

Pred nakupom vrednostnih papirjev bivše Avstrije svari Švica.

Veleposestva na Slovenskem merijo zavsem 400.000 oralov. Všteti

so tu pašniki, plodna zemlja, gozdovi in pustinja. V smislu zakona o agrarni reformi se bo ta zemlja razdelila med kmete, gozdovi bodo podržavljeni.

Izvažanje srbskega denarja in denarnih nakaznic srbske narodne banke iz ožjega ozemlja kraljevine Srbije je glasom odredbe finančnega ministra dovoljeno v vse kraljestvo SHS. Izvoz srbskega denarja preko mej kraljestva SHS je slejkoprej prepovedan.

»Mlinar«, strokovni list hrvatskih mlinarjev, je pričel v soboto izhajati v Zagrebu.

Oddajo premoženja nameravajo uvesti v Nemški Avstriji. Pričela bi se pri premoženjih od 30.000 K naprej s 5% no oddajo, ki se nadaljuje stopnjevaje do 30% pri večjih imetjih.

Važna naredba. Iz Zagreba prihaja vest, da bo trgovinsko ministerstvo izdalo naredbo, da se mora poslovati v vseh trgovskih in industrijskih obratih po trgovskih knjigah in administrativno le srbski, hrvatski ali slovenski. Nameščati se smejo le državljani kraljevine SHS. Kdor ravna proti temu, izgubi koncesijo.

DOPISI.

Šoštanj. Odpuščen je nemški notar Josef Hiris. Je čas, da se tudi te smeti pometejo.

Iz Bočne. Naš velezaslužni gosp. nadučitelj Josip Bizjak je premeščen v Celje. Kakor nenadoma, še bolj neljubo nas je presenetila ta novica. Gospod Bizjak je pri nas devet let neumorno marljivo deloval v šoli, kakor tudi izven šole. Kot najboljši vzgojitelj mladine je bil tudi duša našega združnega in društvenega napredka; prirejal nam je različna zdravstvena in druga poučna predavanja, gojil sadjerejo itd. V polnem obsegu je zadostil besedam: „Ne le, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.“ Ohranili ga bomo v najboljšem in hvaležnem spominu ter mu želimo vse najboljše na njegovem novem mestu. — Dal Bog nam vrednega naslednika!

Iz Trbovelj. Tu se je mudil 5. tm angleški polkovnik Baker, da prouči prehranjevalne razmere. Delavstvo mu je razložilo bedni položaj rudarjev glede plače in prehrane. Baker je obljubil od pomoč.

Iz Rimskih Toplic. K zagovoru našega nadučitelja Koroschetza v Vašem listu Vas opozarjam na vposlano načelnika našega krajnega šolskega sveta g. F. Tropa v „Slov. Narodu“ z dne 7. tm., kjer se pravi med drugim: Od l. 1916 je Korošec vpeljal nemško molitev. Otroci so morali pozdravljati „Grüss Gott!“ — Peti jih je učil nemške pesmi „Hoch Oesterreich“, „Der Lindenbaum, Aus dem Wasser, Die Abendglocken, Morgenlied, Die Waldandacht, Die Walderuhe, Das Veilchen, Das Vaterland, Andreas Hofer, Die Nacht, An das Vöglein.“ Slovenske nobene! Prepovedal je otrokom med odmorom slovensko govoriti; kdor se je pregrešil, je moral pisati do 600 krat: „Sprechen muss ich deutsch.“ — Izdajal je samo nemška naznanila, omislil samo nemški pečat. Svoje ime je podpisoval: „Koroschetz“. Zvezke s slovenskimi napisi tvrdke Goričar-Leskovšek je prepovedal in vpeljal one vse-nemške firme Fritz Rasch. Kdor jih ni imel, je bil kaznovan. (In človek s takimi narodnimi grehi na svoji vesti je še tako drzen, da vlačí svoje umazano perilo sam po listih! Mar bi se bil tiho umaknil na svoje novo mesto in tam s tihim delom za vzgojo mladine skušal oprati svojo žalostno preteklost! Op. uredn.)

Ivanjkovci. V „Slov. Narodu“ št. 53 ponuja tvrdka „Breznik in drug Celje“

različno vino letnika 1917 pod imenom Erlauer (Ljutomerčan) prosto postaja Gyöngyös naravnost od producenta. Vsakdo, ki nekoliko našo ožjo domovino pozna, ve, da je to čisto navadna židovska farbarija, s katero si nova „slovenska“ tvrdka pač ne bo pridobila zaupanja. Vendar pa je danes, ko se vse rado verjame, veliko takih, kateri takemu oglasu verjamejo in se potem seveda upravičeno razburjajo. Pripomnimo toraj, da veljajo za Ljutomerčana naravnost od producenta postaje Ljutomer, Središče in Ormož, da v ljutomersko-ormoških vinogradih ruđečega vina sploh ni, da se še tuintam kak sod letnika 1917 dobi, da pa večjih količin tega izvrstnega letnika pri producentih sploh več ni dobiti.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Tu smo si ustanovili kmetijsko podružnico. Predsednik je Pavel Skerbinjek.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Tu je umrl 2. tm. župnik g. Jožef Meško v 49. letu starosti.

Ljutomer. Odpuščen je notar Julij Thurn, vodja tukajšnje nemškutarije, ki je Slovencem prizadjal nešteto krivic. Sedaj ima priliko, se udelejevati med svojimi bratci v Nemški Avstriji.

Iz ormoškega okraja. Svoj čas smo se jezili, ko so nam bivši avstrijski uradi pošiljali nemške dopise. Zdaj imamo Jugoslavijo in menili smo, da bo zdaj drugače. Toda naša ormoška davkarija je te dni preplavila okraj z »Zahlungsauftrag«. Samo v bolfensko župnijo jih je prišlo par stotin. Je res naravnost škandal, kako sami sebe bijemo po zobeh. Ali se hoče na tak način ljudstvu vtepati v glavo, da smo v svoji narodni, svobodni državi?!

Iz Žiž. Izvemo, da se naš bivši nadučitelj Tschutschek še vedno potika po Poljčanah ter ima baje celo upanje, da ga bo naša država prevzela v službo. Tschutschek je eden najbolj umazanih značajev med nemškutarskim učiteljstvom in višji šolski svet si nakoplje grd madež, če te poturice ne odpusti nemugoma iz službe SHS.

Dramlje. Zlato poroko sta obhajala 3. tm. župan Fr. Svetelšek in žena Frančiška.

RAZNE VESTI.

Nov način zdravljenja španske bolezni. Zdravnik Björnson v Stockholmu zdravi špansko bolezen na nov način. Bolnikov hrbet izpostavi močnemu električnemu svetlobnemu toku, kar povzroči močno potenje. Nato se nadaljuje zdravljenje s pomočjo obkladkov. Od vseh bolnikov, ki jih je zdravil na ta način, ni nobeden umrl, ampak so vsi v dveh do petih dneh ozdraveli.

Židovska konferenca v Curihu, ki se je vršila od 19. do 25. svečana, je zahtevala priznanje Palestine kot posest izraelskega ljudstva.

Napad na posestvo madžarskega plemenitaša. V noči od 6. na 7. tm. je prišlo okoli 200 ljudi na dvor grofa Festeticha, ki so oplenili vse, grad zažgali in ga vrzli z dinamitom v zrak. Orožništvo je nekaj udeležencev doslej zaprlo.

Telefonska poročila so danes izostala, ker je telefonska zveza z Ljubljano pretrgana.

Sprejem deklico brez staršev od 6-12 let staro. Jozefa Brgles, Bovše, p. Vojnik pri Celju. 360 1

Za prodajalno in skladišče v Celju se išče 341 2-2

delavec

ki je že služil v kaki taki službi. Naslov pove uprava „Nove Dobe“.

Proda se več meterskih stotov sladkorne pese, 1 zofa, 1 omara, 1 žensko kolo, novi okvirji za okna in šipe, malo ponošeni moški lakasti čevlji št. 42. Poizve se Steinböck, Trnovlje 39. 361 2-1

Išče se **majer**, oženjen in delaven, pri g. Petriček, Celje-Lisce 23. Nastop takoj. 359 3-1

Obvestilo. Prodaja se 2 voza, eden pokrit, drugi mesarski voz in nekaj desk. Poizve se pri gostilničarju v Narodnem domu. 256 -13

Sadjevec, vino in kraljevo razposilja A. Oset, p. Guštanj. 336 10-3

Išče se **mehlovana soba** za eno osebo. Ponudbe na upravništvo lista. 344 3-2

Prodajo se ženski uhani s pravim opalom in safirom ter nekaj drugih stvari. Naslov Leskovšek v hiši Postmihel v Zavidovni. 334 3-3

Treske in drva, na dom postavljene, ima za prodati R. Stermecki v Celju. 328 2-2

ČEVLJARSKA DELAVNICA

Rud. Zontič
Bolniška (Špitalska) ulica št. 2 (blizu kolodvora)
izdeluje čevlje po najnižji ceni in solidni izgotovitvi. 46 104-16

Sedlarska in tape-tarska delavnica

J. Strelec
Celje, Samostanska ulica št. 16. 245 104-18

Karol Loibner, Celje

priporoča
špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam. 242 104-20

251 52-8
Vinko Kukovec
stavbna podjetje in trgovina z lesom
Čava št. 22 pri Celju

HOTEL RESTAVRACIJA BALKAN

priporoča dobro kuhinjo in izvrstna vina ter ima dnevno pivo v sodčkih. — Na razpolago je klubova soba.

Kosilo

177 za abonirane. 104-9

Kupujte semena

le pri tvrdki

Ivan Ravnikar Celje

167 104-17

V zalogi so vsa deteljna, domača in lucerna, travna, pesna sladkorna in prava Mamut semena, kakor tudi zeliščna in cvetlična, vsa preiskana od kmetijske družbe v Ljubljani.

GOSTILNA "BRANIBOR"

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuhinjo.

Za obilni obisk se priporoča

A. Robek.

244 104-20

Najstarejša in edina slov. pekarna v Celju 26-14

Frane E. Vošnak -ova vdova
v lastni hiši Graška cesta št. 14

se priporoča cenj. občinstvu.

Prodaja se tudi keks in sladkorčki.

Da krmo

živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše. se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitek Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekar nar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitek Mastina za 15 kron, poštnine prosto na: Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko, katera z vsako pošto razposilja naročila na vse strani sveta.

HOTEL "PRI BELEM VOLU" CELJE

se priporoča s toplo in mrzlo kuhinjo in pristnim vinom ter popolnoma na novo urejenimi sobami

BERNARDI DRAGO, hotelir

335 2-2

Karol Vanič, ☼ Celje ☼ Rotovška ulica št. 15 ☼ Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga 212

Stavbena in galant. kleparska obrt
A. Jošta nam.

Franjo Dolžan

243 104-20

Celje, Graška c. 8
(nasproti „belega vola“)

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna in solidna.

OBVESTILO.

Naznanjam p. t. občinstvu, da se preselim s **1. aprilom 1919** z mojo

krznarijo, izdelovalnico vojaških kap, trgovino s kožuhovino, klobuki in vojaškimi potrebščinami

popolnoma v mojo lastno hišo Graška cesta št. 11 ter se bodem kakor vedno potrudila s točno postrežbo in solidnimi cenami.

Kupujem tudi razne surove kože, kakor zajčje, lisičje, kunčje itd. Prodajam 4 steklene trgovinske stalaže in eno dolgo prodajalno mizo (pult).

Marija Fröhlich
Celje, Graška cesta II.

I-a barva za tkanino

Pri naročilu 100 zavitkov K 30-
» » 1000 » » 26-
» » 10000 » » 23-

Nadalje železne žice štev. 10, 11 in 12 razpošilja se počenši od 1 bunt od 10 kg kg K 4- Samo za naprej plačan denar dobavlja trgovina:

I. V. Hajdaš, Bedekovčina,
Hrvatsko. 311 3-3

I. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila

- ☛ barva vedno vsakovrstno blago,
- ☛ čisti obleke,
- ☛ pere vsakovrstno perilo, po katero pošlje brezplačno na dom,
- ☛ svetlo lika ovratnike, zapestnice, srajce.

345 10-2

Jos. Reich
Ljubljana

Tovarna: Poljanski nasip št. 4
Podružnica: Šelenburgova ul. št. 3.

Poštna naročila se točno izvršujejo

Knjigarna, umetnine in muzikalije
Goričar & Leskovšek, Celje.

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Prodajalno čevljev

v Celju v hiši Narodnega doma

je otvorila

Mirenska čevljarska zadruga t.č. Mozirje

Cevlji iz pravega usnja v vseh vrstah od težkih delavskih do najfinejših elegantnih. Trpežno ročno delo. Oglejte si osebno!

357 5-1

RESTAVRACIJA NARODNI DOM

prporoča svojo izvrstno toplo in mrzlo kuhinjo vsaki čas in najboljša domača vina. 260 104-20

Lastna mesarija.

Restavrater **Franc Pavlinc.**

Miši, podgane, stenicice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporablja moja preizkušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva. kakor: Za poljske miši 5 K, za podgane in miši 5 K, za ščurke 5 K, tinktura za stenicice 2 K, posebno močna tinktura za stenicice 5 K, uničevalec moljev 2 K, prašek proti mrčesom 2 in 4 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 3 K, mazilo za uši pri živini 2 K, prašek za uši v obleki in perilu 2 K, tinktura za bolhe pri pseh K 1'50, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport M. Jünker.** 85-10 Zagreb 37, Petrinjska ulica 3.

Kreditna in stavbena zadruga

LASTNI DOM

Celje, Rotovška ulica št. 13

216 13-11

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po 3 od sto, daje osebni in stavbeni kredit pod ugodnimi pogoji.

346

Poljedelski stroji

Fabrikacija

Dva inženirja, dolgoletna specialista za poljedelske stroje in izurjena trgovca, želita spoznanja z večjo obstoječo trgovino poljedelskih strojev, tovarno ali banko, katera bi bila pripravljena z njima snovati družbo v svrhu fabrikacije in prodaje teh strojev v kraljevini SHS.

Interesenti blagovolijo poslati kratke ponudbe pod: POLJEDELSTVO na

anončno ekspedicijsko AL. MATELIC, Ljubljana, Kongresni trg 3. I.

Vabilo k

občnemu zboru

Kmečke hranilnice in posojilnice v Šmartnem na Paki, ki se bo vršil v nedeljo dne 16. marca tl. ob 9. uri dopoldne v posojilničnih prostorih. DNEVNI RED: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1918. 4. Citanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti. 350 1

Šmartno na Paki, dne 23. febr. 1919.

KMEČKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V ŠMARNEM NA PAKI, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Kdor hoče prodati svoje vojno posojilo naj se obrne glede pojasnila na 353 2-1

I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Besaljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Toaletno milo

jako lepo parfimirano blago, ni vojni izdelek, prekrasno prirejeno. približno 200 dučatov takoj za prodati. 354 5-1

B. Jünker, Zagreb Petrinjska 3/III.

Zavarovanje proti požaru!

V lastno korist je vsacega, da sedaj, ko se je ustanovila Jugoslavija, opusti tuje zavarovalnice in zavaruje svoje imetje pri slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Prijave sprejemajo krajevni poverjeniki ali pa je priglasiti svoj pristop osebno ali pisмено na »Glavno poverjeništvu Vzajemne zavarovalnice Celje, Breg 33« ki daje brezplačno tudi vsa tozadevna pojasnila. 355 3-1

Elektrotehnik

se priporoča cenj. občinstvu za dela pri hišnih telefonih, telefoničnih napeljavah in vsa v to stroko spadajoča opravila. Ponudbe na **Karl Seilet, Gaberje pri Celju, gostilna Svetl.**

Steklenice za vkuhanje sadja

(500-600 po 5 litrov) se prodajo zelo ugodno pri družbi za promet s petro-204 lejem v Celju, Krožna c. 4. 10-3

POSOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

250

STANJE HRANILNIH VLOG
NAD **16,000.000 KRON**